

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

LUNA IULIE 2020

ANEXA 4.

**Studiu impact BP educaționale/ manageriale asupra calității
educației incluzive în școli defavorizate
(Partea a II-a)**

Autor:

Conf. univ. dr. COCOȘATU MĂDĂLINA
EXPERT BUNE PRACTICI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

STUDIU IMPACT BP EDUCAȚIONALE/ MANAGERIALE ASUPRA CALITĂȚII EDUCAȚIEI INCLUZIVE ÎN ȘCOLI DEFAVORIZATE (PARTEA a II-a)

Autor:

COCOȘATU MĂDĂLINA - *Expert bune practici*

CUPRINS

INTRODUCERE / pag. 3

Studiu impact bune practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate (Partea a II-a)

Prezentări rezultate/ activități / pag. 5

- 1. Bunele practici în învățământul preuniversitar / pag. 5**
- 2. Consolidarea cooperării cu autoritățile locale pentru promovarea bunelor practici în învățământul preuniversitar local/ pag. 6**
- 3. Creșterea implicării părinților în activitățile școlii / pag. 6**
- 4. Dezvoltarea activităților educaționale împreună cu ong-uri – bună practică pentru școlile din sistemul de învățământ preuniversitar/ pag. 7**
- 5. Investițiile în educație – bună practică pentru stimularea educației în zonele defavorizate/ pag. 7**
- 6. Analiza principiilor care stau la baza activității unei școli inclusive/ pag. 8**
- 7. Succesul școlar / pag. 9**
- 8. Rolul învățătorilor în pregătirea școlărilor/ pag. 9**
- 9. Temele - componentă activă a studiului individual al elevilor / pag. 9**
- 10. Poate influența tehnologia percepția și modul de gândire ale elevilor?/ pag. 11**
- 11. Jocul didactic - metodă activ-participativă de predare / pag. 12**
- 12. Bullying-ul, ca formă de violență în instituțiile de învățământ / pag. 12**
- 13. Analfabetismul funcțional/ pag. 13**
- 14. Evaluarea - componentă a procesului instructiv – educativ/ pag. 14**
- 15. Cum pot emoțiile să influețeze învățarea? / pag. 15**
- 16. Medierea școlară/ pag. 16**
- 17. Inteligența emoțională a elevilor/ pag. 16**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

18. *Dezvoltarea abilităților cognitive ale elevilor / pag. 17*
19. *Psihologia comportamentului elevilor în mediul on-line/ pag. 18*
20. *Lucrul în echipă versus lucrul individual / pag. 18*
21. *Teatrul și educația elevilor / pag. 19*
22. *Rolul cadrelor didactice în gestionarea situațiilor de criză / pag. 20*
23. *Implicarea familiei în procesul de educare a elevilor/ pag. 21*
24. *Egalitatea de șanse în educație în timpul stării de urgență / pag. 22*
25. *Importanța comunicării în procesul educațional / pag. 24*

Bibliografie / pag. 26

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educație incluzivă de calitate* (POCU/73/6/106758)

INTRODUCERE

Studiu impact bune practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate (Partea a II-a) s-a elaborat în cadrul proiectului *DidactForm - Cadre DIDACTice FORMate pentru educație incluzivă de calitate*:

Activitatea A3.2. Identificare, dezvoltare și schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație, dezvoltare profesională și pentru facilitarea dialogului școală – familie – comunitate,

Subactivitatea: Desfășurare seminarii de schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate.

Grupul țintă: 320 cadre didactice din învățământul preuniversitar, din 2 județe (135 din Brăila, 185 din Vaslui) și provin din 11 instituții/unități școlare (școli țintă):

- 303 cadre didactice - 94,69% în categoria personal didactic din învățământul preuniversitar (127 din Brăila, 176 din Vaslui);

- 17 cadre didactice din categoria manageri școlari - 5,31% (8 din Brăila, 9 din Vaslui).

Mai mult de jumătate dintre membrii GT fac parte din structuri școlare defavorizate ale școlilor-țintă selectate, în care riscul educațional depășește 50%.

Obiective:

- **Obiectivul general:** dezvoltarea competențelor profesionale și transversale ale personalului didactic și managerilor școlari la nivelul celor două județe, creșterea motivației și a stabilității pe post a acestora, în vederea asigurării îmbunătățirii calității educației, a accesului echitabil la educație, a prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii.
- **Obiectivul specific – OS5:** crearea unui nucleu de resurse umane calificate și motivate în școlile țintă pentru diseminare de cunoștințe/metode/practici de asigurare a calității în educație prin schimb de bune practici.

Materialele de seminar au identificat, dezvoltat și au contribuit la asigurarea schimbului de bune practici pentru asigurarea calității în educație, dezvoltare profesională și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

---

pentru facilitarea dialogului școală - familie – comunitate, asigurând sprijin resurselor umane din școlile defavorizate, pentru dezvoltarea profesională, participând la realizarea activității.

La finalul seminariilor, participanții și-au exprimat mulțumirea pentru temele abordate, și-au exprimat dorința de a mai participa și la alte seminarii de instruire și au propus noi teme de cercetare și de dezbatere pentru seminariile următoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Studiu impact bune practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate (Partea a II-a)

Prezentări rezultate/ activități

Materialele prezentate au identificat, dezvoltat și au contribuit la asigurarea schimbului de bune practici pentru asigurarea calității în educație, dezvoltare profesională și pentru facilitarea dialogului școală - familie – comunitate, asigurând sprijin resurselor umane din școlile defavorizate, pentru dezvoltarea profesională, participând la realizarea activității.

1. Bunele practici în învățământul preuniversitar

Brăila, iunie 2018

O bună practică la nivel local, inclusiv la nivelul unei zone defavorizate, înseamnă o istorie de succes, parteneriat și inovație.

Criteriile care stau la baza secției bunelor practice la nivel local aplicabile pentru învățământul inclusiv din zonele defavorizate sunt:

- durabilitatea
- eficiența
- gestionarea eficientă a resurselor
- impactul
- inițiativa
- inovația
- participarea
- relevanța

Unitățile educaționale din zonele defavorizate pot accede către următoarele exemple de bune practici:

- Consolidarea cooperării cu autoritățile locale;
- Creșterea implicării părinților în activitățile școlii;
- Creșterea interesului pentru învățarea limbilor străine;
- Dezvoltarea activităților educaționale împreună cu ONG-uri;
- Dezvoltarea competențelor factorilor educaționali pentru utilizarea TIC;
- Dezvoltarea dimensiunii europene a școlii în cauză;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- Îmbunătățirea competențelor de comunicare ale tuturor actorilor locali implicați, inclusiv cei educaționali;
- Îmbunătățirea competențelor pedagogice ale tuturor educatorilor și profesorilor;
- Îmbunătățirea relațiilor sociale dintre toți factorii locali și educaționali implicați;
- Schimbul constant de informații și bune practici pentru cunoașterea reciprocă a actorilor implicați în procesul educațional.

2. Consolidarea cooperării cu autoritățile locale pentru promovarea bunelor practici în învățământul preuniversitar local

Vaslui, Centrul transfrontalier de resurse pentru educația incluzivă pentru copii, iulie 2018

Autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea.

Ca entități ce contribuie parțial la exercițiul funcțiilor publice ale statului, autoritățile administrative locale trebuie să îndeplinească un rol esențial în realizarea funcției educative, dispozițiile legale recent adoptate în domeniul educației făcând referiri constante atât la obligații precise în sarcina autorităților administrației publice locale, cât și la drepturi pe care le au acestea în cursul procesului educațional, în mod special prin atribuții de supraveghere și control.

Rolul autorităților administrației publice locale în conducerea și administrarea unităților de învățământ preuniversitar nu se rezumă însă la reprezentarea în consiliile de administrație și la încheierea contractelor de management cu directorii instituțiilor de învățământ, ci se prezintă și sub forma conlucrării cu aceste forme de conducere de la nivelul unităților în toate aspectele ce țin de exercitarea atribuțiilor de conducere ale acestora din urmă.

3. Creșterea implicării părinților în activitățile școlii

Vaslui, august 2018

Bunele practici manageriale aplicate în școlile din zonele defavorizate presupun clarificarea unor aspecte de ordin conceptual, acesta fiind primul pas ca în comunicarea și medierea interumană la nivelul acestor școli, pentru ca actorii educaționali să utilizeze cu toții și să înțeleagă la fel termenii de referință ai domeniului.

Principalii factori pot contribui la influențarea relației dintre școală și părinți sunt: factorii sociali, economici, emoționali, tehnologici, familiali.

Părinții trebuie implicați mai mult în colaborarea cu școala pentru a reduce abandonul școlar, promovarea obligatorie a cursurilor școlare, părinții fiind direct implicați. Este necesară o activitate mai profundă și mai multă implicare din partea părinților în relația cu directorul școlii și cu psihologul școlar pentru a evita anumite traume pe care le poate trăi copilul, care țin de aspectele psihologice le dezvoltării copilului.

4. Dezvoltarea activităților educaționale împreună cu ong-uri – bună practică pentru școlile din sistemul de învățământ preuniversitar

Vaslui, septembrie 2018

În România, încrederea populației și a instituțiilor - printre care se află și școala - în ONG-uri este medie.

Factorii educaționali, inclusiv grădinițele și școlile din învățământul preuniversitar local trebuie să identifice ONG-urile care desfășoară activități educaționale în localitatea de referință sau în apropiere, ale căror activități pot primi și pot fi aplicate cu statutul de bune practici în domeniul educației școlare. Apoi, dintre acesta bune practici, fiecare unitate școlară poate să aleagă să aplice, în colaborare cu ONG-ul care dezvoltă practica educațională respectivă, pe aceea/cele bune practici care se potrivesc cel mai bine scopului și obiectivelor unității educaționale respective.

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește importanța rolul ONG-urilor în viața educațională a comunității locale.

5. Investițiile în educație – bună practică pentru stimularea educației în zonele defavorizate

Vaslui, octombrie 2018

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește, respectiv faptul că investițiile în educație reprezintă alocare de bani în „capitalul uman”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Există, după cum știm, două tipuri de investiții în educație: una realizată de individ, mai exact spus, de către familia elevului, și alta înfăptuită de stat, având, în general, ca scop dotarea materială a învățământului de toate gradele și salarizarea cadrelor didactice.

Reducerea abandonului școlar și creșterea pregătirii profesionale sunt principalele efecte ale investițiilor în educația din învățământul preuniversitar.

Copiii cu dizabilități, copiii din mediul rural și elevii din mediile defavorizate reprezintă categoriile de copii care beneficiază cel mai puțin de investițiile efectuate în educație în județul Vaslui.

6. Analiza principiilor care stau la baza activității unei școli incluzive

Murgeni, Liceul Tehnologic "Ghenuță Coman", noiembrie 2018

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- principiile care stau la baza desfășurării activității în cadrul unei școli incluzive, respectiv Principiul nediscriminării, Principiul egalității de șanse, Principiul evaluării capacității persoanei, Principiul evaluării nevoilor și Principiul accesibilității la sistemul de învățământ.
- principalele forme prin care școala promovează respectarea principiului egalității de șanse în rândul elevilor
- formele de manifestare în școli a principiului nediscriminării
- gradul de aplicabilitate a principiului accesibilității la educație
- modalitățile care conduc la facilitarea cunoașterii de către instituțiile de învățământ a nevoilor elevilor.

Facilitarea cunoașterii de către instituțiile de învățământ a nevoilor elevilor. Adaptabilitatea programelor școlare la nevoile elevilor și reșterea gradului de comunicare dintre părinți și elevi sunt probleme pe care cadrele didactice le consideră importante și necesare a fi luate în discuția conducerii școlilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

7. **Succesul școlar**

Vaslui, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Elisabeta Polihroniade, decembrie 2018

Impactul seminarului desfășurat în data de 13 decembrie 2018 a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Factorii care influențează obținerea succesului școlar într-o școală incluzivă

Cunoașterea de către cadrele didactice respondente a factorilor principali care influențează obținerea succesului școlar, dintre care cei mai importanți sunt: competența profesorilor, relația copil-școală, relația copil-familie, relația copil-profesor, Personalitatea/inteligența/factorul genetic al elevilor, metodele de predare și materialele didactice folosite, starea de sănătate a elevului, precum și gradul de implicare al elevului.

- Rolul relației familie-elev-școală în obținerea succesului școlar

Necesitatea creșterii gradului de comunicare în relația școală-familie-elev .

- Măsurile pe care școala ar trebui să le ia pentru reducerea cazurilor de abandon școlar

Sprijinirea copiilor proveniți din medii defavorizate prin creșterea gradului de implicare a autorităților centrale și locale, dar și prin atragerea de sponsori care să îi susțină pentru a nu abandona școala și a obține rezultate bune la învățătură.

- Aplicarea unor metode de predare adaptate nevoilor elevilor

Introducerea unor programe educaționale adaptate nevoilor elevilor.

- Modalitățile care conduc la facilitarea cunoașterii de către instituțiile de învățământ a nevoilor elevilor

Succesul școlar al elevilor se datorează în foarte mare măsură gradului de implicare a profesorilor și a nivelului de pregătire a acestora.

8. **Rolul învățătorilor în pregătirea școlarii**

Vaslui, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Constantin Pufan”, ianuarie 2019

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Pilonii fundamentali ai educației
- Rolul tradițional al profesorului în procesul instructiv-educativ

Principalele roluri identificate pe care le are învățătorul în pregătirea școlarii sunt: formator și expert al actului de predare-învățare, model de urmat și mentor, evaluator, manager educațional, consilier, mediator, lider.

Învățătorul reprezintă un model pentru elevi, în educația timpurie regăsindu-se imitația comportamentului etic-moral. Astfel, învățătorul poate fi atât un model pozitiv, cât și un model negativ pentru elev, în funcție de cum reușește profesorul să-și lase amprenta pedagogică asupra elevului.

- Rolul relației elev-profesor în obținerea succesului școlar

Responsabilitatea este principala valoare care stă la baza relației profesor-elev. Respectul și empatia sunt valori pe care cadrele didactice le consideră necesare pentru dezvoltarea relației profesor-elev.

- Rolul noilor tehnologii ale comunicației și informației în educație

În sistemul educațional preuniversitar actual trebuie să predomină latura informativă a educației.

- Aplicarea unor metode de predare adaptate nevoilor elevilor. Inversarea de accent de pe informativ pe formativ, presupune o reconsiderare a întregului sistem de învățământ și în special o subliniere specială a locului și rolului profesorului în acest sistem, el fiind specialistul care participă la formarea viitorilor specialiști pentru toate sectoarele de activitate.

9. Temele - componentă activă a studiului individual al elevilor

Vaslui, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui, februarie 2019

Impactul seminarului desfășurat în data de 14 februarie 2019 a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Necesitatea unei reglementări juridice privind volumul/complexitatea/ dificultatea temelor

Reglementarea legală a temelor elevilor o constituie Ordinul ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5.893/28.11.2016 privind temele pentru acasă în învățământul preuniversitar. Astfel, Ordinul de ministru reglementează rolul temei pentru acasă, precum și raționalizarea timpului necesar efectuării acestora de către elevi.

- Rolul și importanța temelor pentru acasă

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Principalele scopuri identificate pe care le au temele în pregătirea școlarii sunt: însușirea/consolidarea/aprofundarea de cunoștințe, formarea deprinderilor, exersare, evaluare.

- Perspectiva profesorilor/elevilor/părinților privind timpul alocat temelor

Profesorii dau elevilor atât teme cu caracter practic-aplicativ, cât și teme care au o componentă de cooperare cu alți elevi.

Implicarea părinților în activitatea de rezolvare a temelor depinde de categoria socio-culturală din care provine elevul.

În educația specială elevii beneficiază de terapii și în timpul vacanțelor.

- Dificultățile și provocările cu care se confruntă elevii în rezolvarea temelor
- Importanța programului Școală după școală.

10. Poate influența tehnologia percepția și modul de gândire ale elevilor?

Vaslui, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui, martie 2019

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Utilizarea tehnologiei în activitatea elevilor

Utilizarea tehnologiei în activitatea de predare facilitează transmiterea de informații prin predare activă/interactivă.

Metodele tradiționale de predare trebuie îmbinate cu tehnologia

- Impedimente frecvent întâlnite la copiii dependenți de smartphone-uri
- “costul comutării”

Efectele negative pe care utilizarea telefonului mobil le are asupra comportamentului elevilor sunt: deficit de atenție și concentrare, oboseală excesivă, potențarea agresivității, accesul la informații cu conținut necorespunzător, slabă implicare în activități zilnice, nu este stimulată dezvoltarea inteligenței emoționale, dificultăți în învățare și exprimare, limitează creativitatea, izolare de colegi/prieteni, tulburări de comportament.

- Regulamentul elevilor și utilizarea tehnologiilor
- NU tehnologiei care oferă recompense deoarece TE OBLIGĂ să te uiți în continuu.

Creșterea numărului elevilor care prezintă autism virtual.

Cadrele didactice consideră necesară interzicerea telefonului în interiorul școlii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORmate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

11. Jocul didactic - metodă activ-participativă de predare

Bârlad, Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, aprilie 2019

Utilizarea metodelor activ-participative în activitatea de predare facilitează transmiterea de informații prin predare activă/interactivă.

Impactul seminarului desfășurat în data de 13 aprilie 2019 a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Laturile constitutive ale jocului didactic
- Rolul și importanța jocului didactic

Marea majoritate a cadrelor didactice utilizează Metoda jocului în activitatea de predare.

Principalele roluri ale jocului didactic identificate în procesul de predare sunt stimularea și dezvoltarea învățării prin cooperare, facilitarea procesului de învățare și fixare a cunoștințelor și dezvoltarea lucrului în echipă.

- Clasificarea jocurilor didactice după scopul educațional urmărit, după conținut, după prezența sau absența materialului didactic și după sarcina didactică urmărită

Au fost identificate următoarele tipuri de jocuri, jocuri determinate și de disciplina pe care profesorul o predă: jocuri constructiv-educative, jocuri bazate pe logică, jocuri care stimulează funcțiile senzoriale, jocul de rol, jocuri didactice, precum de simulare a unei activități de aprofundare a cunoștințelor specifice unui capitol învățat, jocuri de dezvoltare a abilităților și competențelor, metoda mozaic, metoda Numește-mă!, joc de imitație, joc simbolic, jocul cu piesele geometrice pentru determinarea volumelor unor corpuri.

12. Bullying-ul, ca formă de violență în instituțiile de învățământ

Bârlad, Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, mai 2019

Bullying-ul reprezintă un comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire. Un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de către colegi care îl strigă într-un anume fel (făcând referire la aspectul fizic sau probleme de ordin medical/ familial). Uneori aceste tachinări se transformă în îmbrânceli sau chiar, în unele cazuri, în atacuri fizice.

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Definierea bullying-ului și a necesității unei reglementări juridice privind formele de agresivitate în rândul elevilor

Principalele forme de manifestare a bullying-ului sunt adresarea de injurii, amenințări, și acte de violență fizică.

Jocurile de rol și exercițiile practice de modelare comportamentală ajută la reducerea cazurilor de bullying din școli.

- Formele de manifestare ale bullying-ului
- Originea comportamentului de tip bullying
- Caracteristici ale copiilor înclinați să îi agreseze pe alții
- Fazele bullying-ului
- Consecințele bullying-ului

Reducerea comportamentelor agresive se poate face prin măsuri care aparțin școlii, familiei și comunității

Necesitatea organizării de campanii anti-bullying

Recunoașterea rolului psihologilor în gestionarea conflictelor dintre elevi și a consilierii copiilor cu comportament agresiv.

13. Analfabetismul funcțional

Vaslui, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui, iunie 2019

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Definierea analfabetismului funcțional
- Tipuri de analfabetism
- Cauzele apariției analfabetismului funcțional
- Factori care predispun/sunt asociați cu prezența analfabetismului funcțional
- Efectele analfabetismului funcțional

Există analfabetism funcțional într-un grad destul de ridicat în instituțiile școlare în care predau.

Există o strânsă legătură între abandonul școlar și analfabetismul funcțional.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

Elevii cu analfabetism funcțional au stimă de sine scăzută, integrare socială deficitară, aspirații educaționale scăzute și trăiesc în stare de sărăcie.

În învățământul special se lucrează pe baza unor programe adaptate și a planului de intervenție personalizat

Necesitatea utilizării unor terapii educaționale complexe și integrate care să conducă la diminuarea analfabetismului funcțional

Recunoașterea rolului activităților/orelor remediale în gestionarea fenomenului analfabetismului funcțional.

14. Evaluarea - componentă a procesului instructiv – educativ

Bârlad, Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, iulie 2019

Predarea, învățarea și evaluarea sunt componentele de bază ale procesului de învățământ și se găsesc într-o relație unitară, interdependentă, continuă și de cooperare.

Relația predare-învățare-evaluare este interdependentă, oferind un mod obiectiv de dezvoltare a competențelor elevilor.

În mare măsură, rezultatele evaluării didactice a elevilor reflectă adevăratul nivel de cunoștințe al acestora.

Cadrele didactice din învățământul preuniversitar folosesc în activitate lor, atât metodele tradiționale de evaluare, cât și metodele complementare de evaluare a elevilor.

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Rolul evaluării în procesul didactic
- Docimologia
- Principiile docimologice
- Funcțiile evaluării
- Structura acțiunii de evaluare didactică
- Criteriile de clasificare a strategiilor evaluative
- Relația predare-învățare-evaluare
- Metode tradiționale și complementare de evaluare

Proiectul și portofoliul reprezintă importante metode complementare de evaluare deoarece presupun implicarea activă a elevilor și formarea spiritului de echipă.

Metodele complementare de evaluare prezintă un grad foarte mare de subiectivism în apreciere.

Metodele complementare de evaluare îi ajută pe elevi să își formeze o gândire critică, să se organizeze mai bine și să se implice activ în activitatea de învățare, oferind mai multă libertate de exprimare elevului.

15. Cum pot emoțiile să influețeze învățarea?

Vaslui, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui, august 2019

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Coeficientul de inteligență și coeficientul de inteligență emoțională
- Emoțiile în mediul de învățare
- Emoții pozitive și emoții negative
- Nivelul de maturitate emoțională a elevilor
- Implicațiile maturității emoționale
- Cultura emoțională
- Inteligența emoțională și sănătatea mintală

Cadrele didactice sunt implicate în gestionarea emoțiilor elevilor. Astfel, cadrele didactice acționează în gestionarea emoțiilor fiecărui elev ținând cont de capacitățile intelectuale ale fiecăruia și de nivelul de inteligență emoțională a acestora.

Dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor reprezintă o premisă a creșterii performanței școlare.

Principalele metode de stimulare a creșterii încrederii în sine a elevilor sunt: dezvoltarea personală, activitatea școlară suplimentară pentru a recupera decalajele față de ceilalți colegi, comportamentul cadrelor didactice față de elevi, motivarea elevilor, creșterea stimei de sine, activități de consiliere și stimularea progresului elevilor.

Necesitatea introducerii în școli a unui curs de management al emoțiilor

Pregătirea atât a cadrelor cât și a elevilor pentru gestionarea emoțiilor.

16. Mediarea școlară

Vaslui, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui, septembrie 2019

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Definierea medierii școlare
- Actorii medierii școlare
- Mediarea școlară vs Mediarea conflictelor școlare
- Abordări fundamentale ale soluționării conflictelor
- Obiectivele medierii la nivel școlar
- Etapele medierii

Cadrele didactice sunt implicate în mediarea școlară a elevilor.

Avantajul cadrelor didactice în procesul de mediere școlară îl reprezintă faptul că aceștia cunosc elevii de la clasă și pot adopta astfel cele mai bune metode de mediere școlară.

Medierea în conflictele dintre elevi a presupus analiza situației, propunerea de măsuri remediale și monitorizarea rezultatelor.

Activitatea mediatorului este foarte utilă, ajutând la integrarea elevilor cu anumite nevoi în colectivul de bază.

Comunicarea cu elevii implicați în conflictele școlare reprezintă principala modalitate de intervenție a cadrelor didactice.

17. Inteligența emoțională a elevilor

Vaslui, Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, octombrie 2019

Există o relație de interdependență între inteligența emoțională și inteligența cognitivă, mai ales în ceea ce privește succesul școlar.

Imposibilitatea unui elev de a-și înțelege sentimentele și ceea ce i se întâmplă, îi afectează în mod automat atenția, dorința de a învăța și de a reuși.

Inteligența emoțională are legătură cu imaginea de sine, fiind direct responsabilă de reușită în proporție de 30-45%, iar inteligența cognitivă poate prezice maximu 20% din succesul școlar.

Cadrele didactice utilizează în activitatea pe care o desfășoară metode activ-participative și metode de dezvoltare a empatiei care au ca scop dezvoltarea emoțională a elevilor

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Definierea inteligenței emoționale
- Cele 4 dimensiuni ale inteligenței emoționale
- Inteligența emoțională vs Inteligența cognitivă
- Abilitățile pe care cadrele didactice este important a le forma elevilor
- Reguli pentru o bună gestionare a emoțiilor
- Necesitatea introducerii în școli a unor cursuri de dezvoltare emoțională

Principalele cauze ale nivelului scăzut de motivație pentru învățare ale elevilor care au fost identificate de cadrele didactice sunt: mediul familial defectuos, lipsa unor repere sociale și promovarea de modele negative, sărăcia și lipsa încrederii în sine.

18. Dezvoltarea abilităților cognitive ale elevilor

Vaslui, Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, noiembrie 2019

Cadrele didactice utilizează metode specifice interactive/activ-participative de dezvoltare a abilităților cognitive, ținând cont de gradul de maturizare a elevilor.

Un rol important în dezvoltarea abilităților cognitive ale elevilor îl au și părinții prin încurajarea copiilor să adopte cele mai potrivite metode de învățare.

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Definierea abilităților cognitive
- Tipologia abilităților cognitive
- Interventii adecvate în recuperarea și dezvoltarea funcțiilor cognitive
- Metode eficiente în dezvoltarea funcțiilor cognitive
- Dezvoltarea abilităților cognitive prin metoda FEUERSTEIN
- Beneficiile Programului de Îmbogățire Instrumentală Basic

Pentru recuperarea și dezvoltarea funcțiilor cognitive pentru ca elevii să își atingă potențialul intelectual trebuie utilizate atât metode tradiționale, cât și metode moderne.

Abilitățile cognitive care influențează performanțele școlare, în ordinea implicării, sunt: Abilitatea generală de învățare, Abilitatea verbală, Abilitatea numerică, Abilitatea spațială și Abilități funcționărești.

19. Psihologia comportamentului elevilor în mediul on-line

Vaslui, Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, decembrie 2019

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Fenomenul digital-virtual
- Statisticile privind accesul și gradul de utilizare a mediului virtual și a noilor tehnologii
- Consecințele pedagogice ale utilizării instrumentelor de învățare on-line
- Metode eficiente de utilizare a instrumentelor de învățare on-line

Principalele oportunități pe care elevii le au prin utilizarea internetului sunt: documentarea, informare/acces rapid la informații, petrecerea timpului liber/jocuri, ajutor în rezolvarea temelor/realizare de referate, acces la cunoștințe din diferite domenii, comunicare cu ceilalți colegi/socializare.

Există dezavantaje ale utilizării internetului de către elevi, fiind identificate în acest sens următoarele: riscul de a identifica/prelua/utiliza informații false, accesul necontrolat la informații, bullying-ul virtual, imposibilitatea de a face sinteza informațiilor, dependența de internet, timpul mare petrecut pe internet, poziția fizică deficitară, stare emoțională afectată/crearea de stări de irascibilitate/depresie, lipsa de socializare/lipsa interacțiunii directe și accesul (uneori involuntar) la site-uri pentru adulți.

20. Lucrul în echipă versus lucrul individual

Bârlad, Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, ianuarie 2020

Principalele avantaje ale lucrului în echipă pentru pregătirea elevilor sunt: cunoașterea, cooperarea, dezvoltarea spiritului de echipă și a empatiei, dezvoltarea capacității de comunicare, creșterea performanțelor școlare, creșterea motivării de a învăța, dezvoltarea creativității, creșterea stimei de sine, facilitarea schimbului de experiențe și creșterea gradului de responsabilizarea membrilor echipei.

Impactul seminarului desfășurat a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Caracteristicile lucrului în echipă
- Structura unei echipe
- Avantajele lucrului în echipă
- Sfaturi pentru optimizarea lucrului în echipă
- Caracteristicile lucrului individual

În sistemul educațional preuniversitar actual trebuie să predomină lucrul în echipă.

Valorile care stau la baza lucrului în echipă, în urma importanței identificate de respondenți, sunt: comunicarea, încredere reciprocă, răbdarea și existența unor obiective comune.

Pentru obținerea unor rezultate școlare foarte bune, în desfășurarea activității elevilor trebuie să predomină lucrul individual, dar este necesar și desfășurarea activităților sub forma lucrului în echipă.

21. Teatrul și educația elevilor

Bârlad, Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, februarie 2020

Teatrul influențează pozitiv procesul de învățare, dezvoltând psihicul și socialul printr-o metodă plăcută și veselă.

Principalele avantaje ale utilizării formelor de teatru în procesul de pregătire a elevilor sunt: dezvoltarea creativității, înlăturarea timidității, petrecerea timpului liber în mod productiv, dezvoltarea lucrului în echipă și capacitatea de relaționare cu ceilalți, oferind tehnici de învățare în grup, dezvoltarea imaginației și a spiritului ludic, creșterea performanțelor școlare, creșterea motivării de a învăța, creșterea stimei de sine, dezvoltarea capacității de comunicare, conferă interactivitate, dezvoltarea abilităților sociale.

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Importanța educației non-formale
- Top 10 abilități 2020 stabilite de Forumul Economic Mondial de la Davos
- Avantajele teatrului și a jocurilor bazate pe teatru
- Beneficiile teatrului asupra dezvoltării copiilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

- „Inițiativa „Crește prin teatru”

Următoarele abilități sunt dezvoltate de elevi prin aplicarea unor forme/metode de teatru în procesul educațional: atenția, cunoașterea pieselor de teatru scrise de dramaturgii români, abilitatea de comunica fluent, logic și firesc, abilitatea de exprimare și relaționare, lucrul în echipă, dezvoltarea memoriei, dezvoltarea culturii generale, autocunoașterea, creativitatea., abilitatea de a lucra în echipă.

22. Rolul cadrelor didactice în gestionarea situațiilor de criză

Vaslui, martie 2020

Sunt fenomene școlare apărute în interiorul clasei de elevi care pot constitui adevărate crize: diferențele de statut social și material dintre elevi, conflictele dintre colegi, certuri injurioase, bătăi între colegi, inadaptarea școlară, eșecul școlar, nerespectarea regulilor, influența negativă din partea colectivului clasei și a grupului de prieteni, fenomenul de bullying.

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Delimitări conceptuale despre criza educațională
- Tipologia situațiilor de criză educațională
- Caracteristicile unei situații de criză
- Obiectivele managementului situațiilor de criză
- Etapele de acțiune ale cadrului didactic într-o situație de criză
- Arborele lui Sapiro

Principalele măsuri care pot fi luate de cadrele didactice pentru diminuarea situațiilor de criză apărute în rândul elevilor sunt: realizarea unui program de intervenție la nivelul clasei, dobândirea de metode practice de acțiune pe care să le folosească imediat în situații concrete de management al comportamentului, anticiparea răspunsurilor comportamentale ale elevilor și adaptarea propriului comportament acestora, stabilirea unor reguli și standarde simple pentru ceea ce considerăm a fi comportamente dezirabile, stabilirea unor planuri în vederea sprijinirii comportamentului dezirabil, comunicarea cu elevii, aplicarea de sancțiuni, consilierea școlară individuală și de grup pe tema interrelațiilor din colectiv pentru a conștientiza problema unității colectivului de elevi, un bun management al clasei de elevi,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

obseverea sistematică a relaționării dintre elevi în cadrul desfășurării unor activități comune, intervenția profesorului psiholog, intervenția imediată cu scopul de a soluționa și de a controla cât mai eficient conflictul, analizarea situațiilor, anchetarea și ascultarea motivațiilor, acțiunea imediată de punere în aplicare a regulamentului stabilit anterior, colaborarea școală-familie-comunitate, diseminarea informațiilor pe înțelesul tuturor, creșterea coeziunii colectivului de elevi, impunerea unor reguli de comportare și valori la care să adere toți elevii, consilierea în cadrul orelor de dirigiență, aplicarea strategiei de susținere morală, dezvoltarea relațiilor elev-profesor, implicarea elevilor în activități ce necesită cooperare în vederea atingerii unui scop, povești terapeutice.

23. Implicarea familiei în procesul de educare a elevilor

Vaslui, aprilie 2020

Principalele modalități prin care familia se implică în educarea elevilor sunt: cunoașterea specificului activității școlii, obiectele de studiu, orarul, tipul de manuale și rechizite, etc, acordarea încrederii, stimularea creativității, îmbunătățirea continuă a stimei de sine, sprijinirea copiilor la învățătură, prin supravegherea și îndrumarea lor în efectuarea temelor, lucrărilor școlare etc., asigurarea unui climat emoțional-afectiv echilibrat, să li se acorde copiilor mijloace materiale și financiare (bani) în limita necesităților firești, construirea unor relații pozitive cu școala, interesul părinților cu privire la activitatea zilnică desfășurată de copil cu privire la activitatea formală și /sau nonformală, disponibilitatea părinților în alocarea timpului necesar educării unui copil împlinit, fericit, responsabil, conștient, legătura permanentă și strânsă cu profesorul diriginte, susținere financiară, crearea unui mediu centrat pe copil, stimulativ, sigur și sănătos și realizarea unui program zilnic al elevului în care se implică fiecare membru al familiei.

Impactul seminarului desfășurat on-line în data de 11 aprilie 2020 a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Factorii determinanți în dezvoltarea personalității copilului
- Necesitatea colaborării școală-familie
- Comportamente ale părinților și implicațiile lor în formarea copilului
- Cazuri de familii care nu reprezintă un mediu de educație aproape de normal
- Teorii privind relația școală-familie

- Forme de colaborare a părinților cu școala
- Activitățile clasice care contribuie la consolidarea parteneriatului școală-familie
- Rolul părinților în utilizarea Internetului de către copii în educație

Principalele forme de colaborare a părinților cu școala sunt: continuarea și consolidarea activităților educative care se realizează la școală, participarea la lectoratele și la ședințele cu părinții, implicarea în desfășurarea unor activități cultural-educative, susținere în asigurarea suportului material necesar desfășurării în bune condiții a actului educațional, susținerea bibliotecii prin donații de cărți, asistarea elevilor în efectuarea temelor, colaborare între părinții elevilor din clasă (întâlniri 1 la 1), participarea la activitățile din cadrul școlii, participarea la activitățile extrașcolare.

24. Egalitatea de șanse în educație în timpul stării de urgență

Vaslui, mai 2020

Principalele impedimente ale desfășurării activității didactice în mediul online întâmpinate de cadrele didactice din județul Vaslui au fost: lipsa dotărilor tehnice necesare unor activități de calitate (laptop/tableta/telefon inteligent), atât în cazul elevilor, cât și al cadrelor didactice, lipsa posibilității de conectare la internet, fie datorată localităților de domiciliu, fie a lipsurilor materiale, insuficienta pregătire a cadrului didactic /elevului în domeniul TIC, lipsa de motivare și disciplină a elevilor, lipsa materialelor, instrumentelor, resurselor necesare învățământului online și lipsa competențelor digitale, inclusiv de a utiliza instrumente specifice învățării online.

Anumite platforme educaționale nu sunt pregătite pentru elevii cu abilități speciale. De asemenea, copiii din mediile defavorizate nu au acces la echipamentele necesare învățământului online

Cadrele didactice intervievate au reclamat lipsa unei instruiți prealabile, precum și neparticiparea tuturor elevilor dintr-o clasă școlară la aceeași oră, în același interval de timp.

Dificultatea de a realiza partea practică a materiei a reprezentat un impediment în transmiterea/dobândirea de noi cunoștințe.

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORmate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

- Delimitări conceptuale privind egalitatea de șanse în educație în timpul stării de urgență
- Delimitări conceptuale și reglementări legale privind educația online
- Aspectele pozitive ale învățământului online
- Aspectele negative ale învățământului online
- Resursele pe care cadrele didactice le-au accesat în vederea realizării activității educaționale în sistem online
- Rolul părinților în utilizarea Internetului de către copii în educație
- Probleme cu care se confruntă școala online incluzivă
- Rolul părinților în utilizarea Internetului de către copii în educație
- Prezentarea inițiativei „Reacție pentru educație”

Principalele forme de desfășurare a activităților didactice pe care le-au utilizat cadrele didactice intervievate pe perioada stării de urgență au fost:

- - transmitere de fișe de lucru, videoclipuri didactice, teme din manual și obținerea de feedback în cadrul unui grup închis creat pe facebook, pentru părinții care au avut telefoane inteligente
- - realizarea de mape (portofolii)
- - comunicare online cu părinții elevilor cu CES pentru diverse sarcini
- - formarea unui grup de lucru pe WhatsApp
- - corespondență telefonică individuală
- - activitate individuală – explicații individuale (telefonice sau pe contul personal de Facebook) oferite celor care nu pot rezolva singuri sarcinile primite
- - fișe de lucru adaptate la potențialul elevilor (aceștia le transcriu pe caietele de lucru), adrese Youtube pentru video-educaționale, trimise pe whatsapp
- - activități interactive pe platforme dedicate
- - tutoriale online
- - aplicarea de teste google forms
- - consiliere psihologică atât elevilor, cât și părinților

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

25. Importanța comunicării în procesul educațional

Vaslui, iunie 2020

Atenția și răbdarea cadrelor didactice trebuie să fie permanent active, pentru a putea înțelege ceea ce comunică elevii, mai ales cei non-verbali. În acest sens, profesor trebuie să știe să asculte, să analizeze, să înțeleagă și să ajute elevul să-și găsească singur răspunsuri la problemele lui.

Barierile de comunicare pe care le întâlnesc cadrele didactice în activitatea didactică desfășurată sunt bariere la nivelul receptării – din lipsa de informare a elevilor, bariere de înțelegere – la nivelul elevilor și bariere ale acțiunii – comoditate și dezinteres, neimplicarea părinților/elevilor, lipsa timpului dedicat elevilor, deficiența mintală a elevilor (Autiști), faptul că unii elevi sunt non-verbali și nu se pot exprima verbal, faptul că profesorul nu își poate da seama mereu de intențiile și dorințele elevilor, diferențele de percepție existente, motivația deficitară a receptorului, capacitatea stimulativă a clasei de elevi, precum și caracterul lor introvertit.

Impactul seminarului a vizat diseminarea și conștientizarea cadrelor didactice și a managerilor școlari în ceea ce privește:

- Delimitări conceptuale privind comunicare
- Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o comunicare pentru a fi didactică
- Tipuri de comunicare în activitatea didactică
- Funcțiile comunicării psihopedagogice
- Limbajul didactic
- Abilități necesare pentru o comunicare didactică eficientă
- Factori care pot cauza probleme în comunicare și de care cadrele didactice trebuie să fie conștiente pentru a le depăși sau minimaliza efectul
- Bariere și blocaje în comunicarea didactică
- Tipuri de bariere în comunicare
- Factori care permit apariția blocajelor în comunicare

Principalele modalități de dezvoltare a relației de comunicare profesor-elev sunt: încurajarea feedback-ului din partea elevilor, ascultarea atentă, răbdătoare și încurajatoare a mesajelor primite din partea elevilor, folosirea mai multor forme de comunicare didactică pentru același tip de mesaje, o bună cunoaștere a celor implicați dezvoltarea de relații de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

înțelegere, colaborare și respect, permanenta încurajare a elevilor (chiar dacă rezultatul muncii lor nu este conform așteptărilor cadrelor didactice, deoarece elevii sunt autiști), folosirea mai multor tipuri de comunicare didactică pentru a transmite același mesaj (elevii au diferite forme de deficiență mintală pe lângă autism, iar asta presupune ca profesorul să adaptez informațiile pentru fiecare dintre ei).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

BIBLIOGRAFIA CONSULTATĂ

- Androne S.I., Prin educație pentru dezvoltare emoțională spre comunicare eficientă, *Revista de Științe socio-umane*, nr. 2 (30). Chișinău, 2015;
- Anghel G.A., Analfabetismul funcțional în societatea cunoașterii și implicațiile sociale ale acestuia, Conferința Națională de Educație (CNEFSE-USV), ediția a III-a, Suceava, 17 Mai 2014;
- Bălan Laura Doina, Cultivarea și dezvoltarea inteligenței emoționale la copiii de vârstă școlară mică, *iTech*, iulie 2018;
  - Bobocea Daniela, Situații de criză educațională – strategii de intervenție, Edict, martie, 2018;
  - Bocos M. Cercetarea pedagogică. Suporturi teoretice și metodologice. Cluj-Napoca, 2003;
  - Brebenel Vasilica, Gestionarea situațiilor de criză în clasa de elevi, Edict, ianuarie, 2018;
  - Cernea Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în “Învățământul primar” nr. 1, București, Editura Discipol, 2000;
  - Cojocaru Ștefan, Cojocaru Daniela, Educația parentală în România, UNICEF, 2011;
  - Cojocaru-Borozan Maia, Teoria culturii emoționale, Chișinău, Tipografia UPS “Ion Creangă”, 2010;
  - Coman M., Practici pentru combaterea analfabetismului funcțional, *Viața medicală*, oct, 2017;
  - Cozărescu M., Comunicare didactică. Teorie și aplicație, București, 2003
  - Crăciunescu Nedelea, Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar, în „Învățământul primar” nr. 2, 3, București, Editura Discipol, 2000;
  - Cristina Ivana - Rolul profesorilor în formarea și pregătirea elevilor, *Revista EDICT*, iunie 2018;

- Diaconu-Stoica Ana Georgiana, Inteligența emoțională și rolul ei în formarea personalității copilului, EDICT, martie 2019;
- Dobre I., Rolul comunicării în procesul educațional, EDICT, februarie 2020;
- Dodu Cristina-Viorica, Evoluția psihologică a stadiilor dezvoltării cognitive în viziunea lui Jean Piaget, STUDIA UNIVERSITATIS 2012, nr.5(55);
- Duhlicher O., Macovei D., Influența comunicării didactice asupra climatului educațional, Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova, 2012, Nr. 4(54)
- Dulamă M., Cum îi învățăm pe alții să învețe. Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2009
- Duță, M., 2018, Egalitatea de șanse în sistemul educațional românesc, EDICT Revista educației;
- Fazecaș Sanda, Colaborarea dintre școală și familie, o componentă importantă a educației permanente, Tribuna învățământului, iunie, 2015;
- Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă. Bucuresti: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009;
- Florea Mihaela, Rolul profesorului în cooperarea dintre elevi, în timpul activităților de la clasă, Revista Didactică Genesis, august, 2017;
- Florian Bogdan, Țoc Sebastian, Raportul „Educația în timpul pandemiei. Răspunsuri la criza nesfârșită a sistemului educațional românesc”, SNSPA, București, 2020;
- Goleman Daniel, Inteligența emoțională, ediția a 4-a, Ed. Curtea Veche, București, 2018;
- Grădinaru Ciprian, Manole Mihaela (coord.), Bullying-ul în rândul copiilor, Studiu sociologic la nivel național, Salvați copiii, 2016;
- Ilisei Irina, Cum se decide în școli egalitatea de șanse? Studiu asupra implicării părinților în procesul educațional al copiilor din categorii sociale defavorizate, Suceava, Mușatinii, 2016;
- Ionescu, M., Negreanu, E., Educația în familie. Repere și practici actuale, Ed. Cartea Universitară, București, 2006;
- Iucu Romiță, Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Ed. Polirom, Iași, 2006;
- Jinga I., Negreți I., Învățarea eficientă. București, Editis, 1994;

- Marian Marin, Spiritul de echipă – sursa viitoarelor abilități de comunicare și cooperare, Revista Didactică Genesis, august, 2017;
- Moisa N.C., Importanța evaluării inițiale în procesul didactic, Revista EDICT, ian. 2019;
- Nedelcu, Anca Continuitatea pedagogică și pandemia, București, 2020;
- Nicola, I. – Pedagogie, Editura didactică și pedagogică, București, 1994;
  - Pătruță Teodor, Limbajul și specificitatea comunicării educaționale, TRIVENT Publishing, 2018
- Potolea, D. și Noveanu, E. (coord.). Informatizarea sistemului de învățământ: Programul S.E.I. București: Agata, 2008;
- Preda, V., 1995, Principiile didacticii în viziunea psihologiei educației și dezvoltării, în Didactica modernă (coord. M. Ionescu, I. Radu), Editura Dacia, Cluj-Napoca;
- Radu I.T., Evaluarea în procesul didactic, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2008;
- Rezanu Alina, Particularitățile dezvoltării încrederii în sine la copiii cu cerințe educaționale speciale. în: Analele științifice ale USM. Științe socioumanistice. Vol. II, 2015, Chișinău;
- Sălăvăstru D., Psihologia educației, Editura Polirom, Iași, 2004;
- Schifirneț C., Adolescenții și cultura. Opțiuni pentru teatru și lectură, Editura Academiei Române, 1974
- Stoica A., Evaluarea în învățământul primar. Descriptori de performanță, Editura Humanitas Educațional, București, 1998;
- Stoica, M., Psihopedagogia personalității, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996;
- Stolojanu Petruța-Gabriela, Familia și școala, parteneri în educația copilului, Edict, martie 2018;
- Șleahtițchi Mihai, Maria Vîrlan, Pledoarie pentru medierea școlară, <https://ibn.idsi.md>;
- Terchila Elena, Rolul familiei în dezvoltarea intelectuală a copilului, iTeach, septembrie 2014;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- Todor Otilia, METODA FEUERSTEIN – Programul de Îmbogățire Instrumentală Basic, martie 2018;
- Trăistaru Luciana, Inteligența emoțională și succesul școlar – mit sau realitate, iTech, mai 2014;
- Vâneală, Gabriela, Studiu de caz privind implicarea părinților în activitățile extracurriculare, pe site-ul <http://www.asociatia-profesorilor.ro/>;
- Velicu, A., Mascheroni, G. și Ólafsson, K. (2014). Riscuri și oportunități în folosirea internetului mobil de către copiii din România. Raportul proiectului Net Children Go Mobile. București: Ars Docendi;
- Vîrlan Maria , Conflictele școlare: tipuri, cauze, soluții, Revista Psihologie, 2010;
- Vrabie, D., Atitudinea elevului față de aprecierea școlară, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1987;
- Vremăroiu Norica, Instrumente TIC în activitatea didactică și managerială, în Revista online New Projects, 2019;
- A Guide to Identifying and Documenting Best Practices in Family Planning Programmes - WHO 2017;
- Ordinul ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 5.893/28.11.2016 privind temele pentru acasă în învățământul preuniversitar.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educație incluzivă de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

DidactForm

POCU/73/6/6/106758

Cadre DIDACTice
FORMate pentru educație
incluzivă de calitate

